

Î N C H E I E R E

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana,

în cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină către Rotaru Elena cu privire la încasarea primei de asigurare medicală obligatorie de asistență medicală pentru perioada anilor 2018, 2019, 2020, a penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana, și menținută hotărârea din 14 ianuarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

c o n s t a t ă :

La 09 septembrie 2020, Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a înaintat acțiune împotriva Elenei Rotaru, solicitând încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anii 2018-2020 în mărime de 12168,00 (douăsprezece mii una sută șazeci și opt) lei și a penalității în sumă de 2855,42 (două mii opt sute cinzeci și cinci, 22) lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că, potrivit informației plasate pe site-ul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (fiscservinform@fsi.fisc.md), Rotaru Elena deține statutul de fondator al Întreprinderii Individuale, iar în conformitate cu p.1, lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu completările și modificările ulterioare, (în continuare Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002), pârâta se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, ca fondator de întreprindere individuală, cu excepția pensionarilor sau persoanelor cu dizabilități severe, accentuate ori medii.

Conform art. 4, alin. (2) al Legii nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, se stabilesc în anexa nr. 2.

Anexa nr. 2, alin. (1), lit. b) al Legii invocate mai sus, denotă ca fondatorii de Întreprinderi Individuale, cu excepția pensionarilor sau persoanelor cu dizabilități severe, accentuate ori medii, se includ în categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual.

În conformitate cu alin. (1) art. 22 din Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002, persoanele incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr. 2, vor achita integral prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul respectiv.

Conform Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2018 nr. 280 din 15 decembrie 2017, sunt valabile și pentru anul 2018, prima de asigurare obligatorie medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26.12.2002, în sumă de 4056,00 lei.

Potrivit Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2019 nr. 301 din 30 noiembrie 2018, sunt valabile și pentru anul 2019, prima de asigurare obligatorie medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26.12.2002, în sumă de 4056,00 lei.

Conform Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2020 nr. 174 din 19 decembrie 2019, sunt valabile și pentru anul 2020, prima de asigurare obligatorie medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593 din 26.12.2002, în sumă de 4056,00 lei.

Totodată, conform Legii nr. 1593 - XV din 26 decembrie 2002, art. 30, alin. (1), neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Contrar prevederilor invocate, debitorul Rotaru Elena nu și-a îndeplinit obligațiunea privind achitarea primei de AOAM în sumă fixă stabilită pentru anii 2018 - 2020, care urma să fie îndeplinită până la data de 31 martie a fiecărui an.

Totodată, pentru neachitarea în termen a primei de AOAM, conform art. 14, alin. (1) al Legii nr. 1585-XII din 27.02.1998 și art. 30, alin. (1) al Legii nr. 1593 din 26.12.2002, se calculează o majorare de întârziere în mărime de 0,1% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere și se încheie în ziua plății efective a acesteia.

Respectiv, conform prevederilor Regulamentului privind controlul achitării primelor de AOAM, aprobat prin H.G. nr. 1015 din 05 septembrie 2006 „Cu privire la aprobarea unor acte normative”, (în continuare - Regulament), și art. 166, alin. (1), lit. h) al Codului de procedură civilă, în vederea respectării legislației din domeniul AOAM – achitarea în termen a primei de AOAM în sumă fixă pe anii 2018-2020 pe cale amiabilă (extrajudiciară), în adresa debitorului a fost expediate înștiințarea (preaviz) despre data și ora prezentării la AT Vest a CNAM, cu nr. 05-1370 din 31 iulie 2020.

În pofida faptului că înștiințarea a fost recepționată de către destinatar, pentru perfectarea documentelor în vederea respectării legislației din sistemul AOAM, debitorul, la data, ora și locul indicat în înștiințare, nu s-a prezentat, nu a comunicat AT Vest a CNAM despre motivul neprezentării și nici datoria menționată nu a fost achitată.

Raportând la caz prevederile enunțate, și având ca bază materialul probator și anume extrasul din Baza de Date a CNAM și informația de pe pagina electronică a Inspectoratului Fiscal de Stat, potrivit căreia debitorul, deținând statutul de fondator al Întreprinderii Individuale și făcând parte din categoria persoanelor fizice neangajate, obligate să se asigure în mod individual, care până la data de 31 martie 2020 urma să plătească prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în suma fixă pentru anul 2020 și datoriile pentru anii 2018-2019, pârâta a încălcat prevederile legislației, privind plata în termen a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă.

Astfel, având statutul de fondator al Întreprinderii Individuale, pârâta urma în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru fiecare an, să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă stabilită.

În contextul dat, pârâta urma să țină cont de aceste prevederi legale și să-și onoreze îndeplinirea în termen a obligațiunii de plată a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, beneficiind și de reducerile care au fost stabilite, conform art. 22, alin. (2) din Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002.

Prin legea fondurilor asigurării obligării de asistență medicală se poate stabili o reducere a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru unele categorii de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 în cazul în care acestea vor achita prima de asigurare în termenul stabilit la alin. (1).

Prin prisma celor expuse mai sus, AT Vest a CNAM a indicat că Rotaru Elena, până la data limită stabilită de legislație pentru achitarea primei de asigurare în sumă fixă pentru anii 2018-2020, obligațiunea nu și-a îndeplinit-o și, respectiv, a acumulat datorii la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și anume:

- în sumă de 4056,00 lei - prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pe anul 2018, și 1115,40 lei - majorarea de întârziere calculată la pentru 275 zile din anul 2018, în total suma debitoare constituind 5171,40 lei;

- în sumă de 4056,00 lei - prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pe anul 2019, și 1115,40 lei - majorarea de întârziere calculată la pentru 275 zile din anul 2019, în total suma debitoare constituind 5171,40 lei;

- în sumă de 4056,00 lei - prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pe anul 2020, și 624,62 lei - majorarea de întârziere calculată la pentru 154 zile din anul 2020, până la data 01 septembrie 2020, în total suma debitoare constituind 4680,62 lei.

Prin hotărârea din 14 ianuarie 2021 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină; s-a încasat de la Rotaru Elena în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Vest, suma de 8112 (opt mii una sută doisprezece) lei cu tilu de primă de asigurare medicală obligatorie de asistență medicală pentru anii 2018 și 2019, penalitatea de întârziere în sumă de 1460,16 lei (una mie patru sute șasezeci lei 16 bani), în total fiind încasată suma de 9572,16 lei (nouă mii cinci sute șaptezeci și doi lei 16 bani);

pretențiile privind încasarea primei de asigurare medicală obligatorie de asistență medicală pentru perioada anului 2020 și a penalităților s-au respins ca fiind neîntemeiate; s-a încasat de la Rotaru Elena în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 287,16 lei (trei sute zece lei 28 bani).

Prin decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana, și menținută hotărârea din 14 ianuarie 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că sunt întemeiate concluziile primei instanțe cu privire la încasarea de la Rotaru Elena în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină Agenția Teritorială Vest a primelor de asigurare medicală obligatorie de asistență medicală pentru anii 2018 și 2019, în temeiul Legii nr. 1593-XV din 26.12.2002.

La 05 august 2021, Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana, a contestat cu recurs decizia din 20 mai 2021 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procesual, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana, urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276² alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În conformitate cu prevederile art. 276⁴ alin. (4) din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. *Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare.*

În conformitate cu prevederile art. 429 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură civilă, *nu pot fi atacate cu recurs deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.*

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În speță, însă, criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, iar actul judecătoresc contestat nu se supune recursului potrivit legii.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, decizia instanței de apel nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a¹) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Rotaru Elena, prin intermediul avocatului Guțu Tatiana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru